

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput IX. Idem in Concilio (a) Generali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

ubisuprà, num. 23. qui ex Valenzuela, & aliis latè probat, quodleti prohibeantur clerici esse tæbelliones, adhuc si officium exercuerint, instrumenta ab eis confecta mero jure valebunt. Alia ex ratione Decurionibus prohibetur illud officium exercere in l. 3. C. Theodos. de Decur. cuius pars extat in d. l. 34. l. de Decur. & ibi exponit Amaya. Possent clerici etiam in sacris ordinibus constituti Notarii officium exercere in causis spiritualibus, de quibuscausis accipiendo clausus est in cap. 2. ibi: *Notarii gesta officium, 32. diff. & ita fieri in dieceesi Placentina testatur Azevedo in d. l. 10. & in Compostellana ex Concil. Compostel. Salmantica celebrato anno 1565.* Similiter in causis fidei clerici non tantum admittuntur, rerum & cogi possunt Notarii officium exercere, ap. Pennam & alios probat Acunna in cap. 2. 32. diff.

C A P U T I X.

Idem in Concilio (a) Generali.

Sæcretiam sanguinis nullus dicit (b) clericus, aut (c) proferat, sed nec sanguinis vindictam exerceat, aut ubi exerceatur, (d) interficit. Si quis autem hujus occasione statuti Ecclesiæ, vel Ecclesiasticis personis aliquod præsumperit inferre dispendium, per cens. eccl. compescatur: nec quisquam clericus literas dicit, aut scribat pro vindicta sanguinis destinandas: unde in Curia Principum hæc sollicitudo non clericis, sed laicis committatur. Nullus quoque clericus (e) ruptariis, aut ballistariis, authijusmodi viris sanguinis præponatur, nec illam chirurgiæ partem Subdiaconus, Diaconus, aut Sacerdos exerceat, quæ vel ad unctionem, vel [f] incisionem inducit. Nec quisquam [g] purgationi aquæ ferventis, vel frigidæ, seu ferri candens ritum cujuslibet benedictionis, aut consecrationis impendat, salvis nihilominus prohibitionibus de [h] monomachii, sive duellis antea promulgatis.

N O T A E.

(a) **G**enerali.] Lateranensi videlicet, celebrata sub Innocentio III. ubi cap. 18. refertur textus hic, & in quarta collectione, sub hoc tit. c. 2.

Sententiam sanguinis.] Hanc partem exposuit supra in cap. 3.

(b) **N**ullus clericus.] His verbis generalibus usi sunt PP. ut nulla ambigendi occasio daretur, an Alexandri constitutio relata suprà in d. cap. 3. protrahenda esset ad clericos in minoribus ordinibus constitutos.

(c) **Dicit, aut proferat.**] Dicit sententiam qui tanquam judex, consiliarius, vel assessor eam concipit; proferit autem, qui tam protribunal, aut ubi jus dicitur, eam recitat, ut exponit Boëtius Epon. in presenti, n. 8.

(d) **Aut interficit.**] Auctoritativè, videlicet executionem sententia quasi opem ferendo, cap. ex literis, de excessi Prelat. cap. perniciose, de penit. diff. 1. can. 33. Concil. Aleßiod. non verò prohibent clerici comitari ipsum reum ex pietate pro ipsius animæ salute, ut probat Boëtius Epon. hic num. 10.

(e) **Ruptariis.**] Rotariis legitur in ipso canonе 18. Concilii Later. & apud Innoc. III. lib. 3. regestr. 15. epist. 41. à rota, cuius nomine pars exercitus venit; unde Rotarii sunt milites ad eam cohortem, seu turmam spectantes, ut patet ex Niceta Choniatis lib. ult. de Imperio Balduni, ibid. Itaque partem exercitus, qua utilitas sua causa sequi vellet (Rotam ipsi vocant) ablegarunt, portestate datâ urbes, qua defecissent, suo arbitratu tractandi. Ea cohors ante gressu à nullo sceleri, & à nullo piaculo abhorruit. Guillelmo Neubrig. lib. 2. de rebus Anglia, cap. 27. ibi: *Stipendiarii Brabantiorum copias, quas rotas*

vocant, accersivit. Et lib. 5. cap. 15. Quippe Rex, qui stipendiariam militiam, quam rotas vocant. Dicebantur etiam ruptarii. Innoc. III. lib. 1. regestr. 13. epist. 92. ibi: *Ad expellendum quoque ruptarios, & Brabantios.* Matthæus Parisi in Henrico II. ad annum 1174. pag. 128. ibi: *Nunciatum est ei ele-Elam Regis filii sui militiam apud Dolensem urbem à Brabantis & Ruptariis circumdatam.* Et pag. 129. Sed priusquam veniret, hostium suorum maxima multitudo à suis ruptariis fuerat intrempita. Notarunt Joan. Vossius de virtutis serm. lib. 2. cap. 17. Paul. Idumay in not. ad Innoc. III. d. lib. 3. epist. 41.

(f) **Incisionem.**] Per se videlicet; nam iubere possunt clerici, qui medicinæ artem exercent, incisionem facere, can. 8. Synod. Constantinop. ibi: *Quamobrem decrevit sancta Synodus, ut quis Episcopus, vel Presbyter, vel Diaconus castrare aliquem convictus fuerit, vel manu propriâ, vel suo ius-ju, is depositioni subjiciatur.* Si si autem laicus, segregetur, praterquam si morbus, qui alienatagit, ad eum exsecandum, & castrandum cogierit; quemadmodum enim Nicene prima Synodi canon, eos qui morbo exsecuti sunt, non puniat, propter morbum; sic & nos ne sacerdotes, qui agroti castrari mandant, condemnamus; ne laicos, qui propriis manibus ad castrationem uiuntur, reprehendimus; hoc enim morbi esse medelam, non autem creature infidias fieri, vel opificium injuria offici, exsimiam. Probat Theophilus Raynaud. tom. 7. de relig. orato, fol. 200. Quatenus tamen licet clericis medicinam exercere, exposuit in cap. ad aure, de eisne & qualit.

(g) **Purgationi.**] De qualitate agemus, Deo volente, in iii. de purgat. vulgar.

(h) **Monomachii.**] Ut dicemus in cap. unius, de cler. pug. in duell.

C A P U T